

*Библиотека  
за етене*

**СТ. Л. КОСТОВ**

**КОМЕДИИ**

**ЗЛАТНАТА МИНА  
КОМЕДИЯ БЕЗ ИМЕ**

Издателство  
 **ПАРИТЕТ**

**РУСКИ КНИГИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК**

**СТ. Л. КОСТОВ. КОМЕДИИ. ЗЛАТНАТА МИНА/  
КОМЕДИЯ БЕЗ ИМЕ, 232 стр.**

Поредица БИБЛИОТЕКА ЗА ЧЕТЕНЕ

Етнограф, филолог и писател – Стефан Лазаров Костов (1879–1939), по-известен като Ст. Л. Костов, е един от най-бележитите автори на театрални пиеси у нас. Творчеството му включва дванадесет многоактни и пет едноактни пиеси, наред с множество хумористични къси разкази и фейлетони. Най-известна сред пиесите му е „Големанов“, написана през 1927 г. С възмущение и сарказъм Ст. Л. Костов осмива нравствените и обществено-политическите порядки в българското общество от началото на ХХ век, а постановките на „Мъжемразка“ (1914 г.); „Златната мина“ (1925 г.); „Симеон“ (1929); „Новото пристанище“ (1931); „Скакалци“ (1931), „Вражалец“ (1933), „Царската сватба“ (1936), „Комедия без име“ (1938) се превръщат в истински празник за тогавашния културен живот в страната.

В този сборник са включени две пиеси – „Златната мина“ и „Комедия без име“, чиито герои също като героите от „Големанов“ и „Вражалец“ са безскрупулни, цинични и готови на всичко в името на собствената си облага и личен интерес. Темите, които комедиографът поставя преди век, днес са не по-малко актуални и злободневни.

---

**За поръчка на книги от сайта [www.paritetbg.com](http://www.paritetbg.com)**

**20 % отстъпка.**

---

Предпечатна подготовка Паритет ООД

*Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.*

**ISBN 978-619-153-425-8**



Стефан Л. Костов

(1879 - 1939 г.)

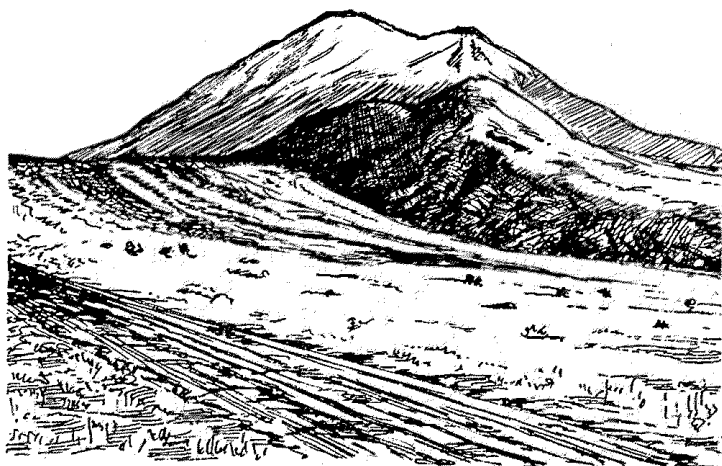
## ИЗДАДЕНИ В „БИБЛИОТЕКА ЗА ЧЕТЕНЕ“

1. **Александър Куприн** – ДУЕЛ
2. **Александър Дюма** – КАВАЛЕРЪТ Д'АРМАНТАЛ
3. **Приказки от цял свят** – ЧУДНА ОГЪРЛИЦА
4. **Александър Куприн** – БЯЛАТА АКАЦИЯ, разкази
5. **Майн Рид** – КВАРТЕРОНКАТА
6. **Януш Корчак** – КРАЛ МАТИУШ ПЪРВИ
7. **Лев Толстой** – СЕВАСТОПОЛСКИ РАЗКАЗИ.  
ХАДЖИ МУРАТ, повести
8. **Иван Тургенев** – ПРОЛЕТНИ ВОДИ. АСЯ, повести
9. **Йенс Петер Якобсен** – НИЛС ЛЮНЕ
10. **Оноре дьо Балзак** – ЕДНА ТЪМНА АФЕРА
11. **Сигрид Унсет** – СЪРЦЕТО НА ЙЕНИ
12. **Джек Лондон** – ЗВЕЗДЕН СКИТНИК ИЛИ  
УСМИРИТЕЛНА РИЗА
13. **Антон Чехов** – ЖИВОТЪТ Е ПРЕКРАСЕН!, разкази
14. **Фьодор М. Достоевски** – ИГРАЧЪТ НА РУЛЕТКА
15. **Велики руски драматурзи** – **Н. Гогол**, РЕВИЗОР; **А. Н. Островски**, ПРАВДАТА Е ДОБРО, НО  
ЩАСТИЕТО Е ПО-ДОБРО, пиеси
16. **Алексей Толстой** – УСОЙНИЦА; МИШУКА  
НАЛИМОВ; ПРИКЛЮЧЕНИЯТА НА РАЗТЪОГИН;  
АРХИП, повести и разкази
17. **Александър Пушкин** – КАПИТАНСКАТА  
ДЪЩЕЦЕРЯ; ДУБРОВСКИ, повести
18. **Артър Конан Дойл** – НЕ САМО ШЕРЛОК ХОЛМС,  
разкази
19. **Майн Рид** – ЛОВЦИ НА РАСТЕНИЯ
20. **Дж. Бърнард Шоу** – КАНДИДА; ПИГМАЛИОН,  
пиеси
21. **Лев Толстой** – КРОЙЦЕРОВА СОНАТА; ДЯВОЛ,  
повести
22. **Ал. Куприн**, ЯМА; **Л. Толстой**, ОТЕЦ СЕРГИЙ –  
БЪДИ МОЯ! ПОРОЧНИ СТРАСТИ, повести
23. **Иван Тургенев**; **Фьодор Достоевски**; **Антон Чехов**;  
**Иван Бунин**; **Александър Грин**; **Михаил Булгаков**;  
**Андрей Платонов** – ЗА ЛЮБОВТА, разкази
24. **Джеймс Оливър Кърууд** – КАЗАН, роман
25. **Ги дьо Мопасан** – ПО ВОДАТА. Френски истории

# ЗЛАТНАТА МИНА

Ст. Л. Костов

КОМЕДИЯ В ЧЕТИРИ ДЕЙСТВИЯ



## Действащи лица



Х А Д Ж И Е В  
Х А Д Ж И Е В А  
М А Р И Я  
А Н Г Е Л И Е В А  
П Ъ Р Г О В А  
Л Ю Б Е Н О В  
В Е Т Р О В  
Б Р А Т А Н О В  
П Ъ Р Г О В .  
Б О Ж И Д А Р О В  
Б А Й Б О Ж И Л  
С О Н Я  
М И М И  
Р У С А

## ПЪРВО ДЕЙСТВИЕ



*Трапезария. Г-жа Хаджиева седи до масата и шие.  
Хаджиев спи на един диван.*

**Хаджиев** (*спи*). Хи-хи-хи...

**Хаджиева**. Какво е това?

**Хаджиев**. Ха-ха...

**Хаджиева**. Гледай ти, боже господи, смее се насън. Какво ли сънува? (*Става и отива при него.*)

**Хаджиев**. Хо-о-о...

**Хаджиева**. (*дърпа го*). Тотъо... Тотъо...

**Хаджиев** (*като се стряска*). А?... Кой?...  
Какво?... Ти ли си?...

**Хаджиева**. Аз съм... аз съм.

**Хаджиев**. Защо ме будиш?... Събуди ме на най-хубавото. (*Сяда на дивана и си трие очите.*)

**Хаджиева**. Ти се смееш. Какво сънува?

**Хаджиев**. Отде се намери да ме събудиш, какъвто сън сънувах!

**Хаджиева**. (*пак сяда до масата и си взима работата*). Какъв сън?

**Хаджиев**. Ах, чуден сън! Беше на едно място и една дама, т. е. едни хора... но няма да го кажа.

**Хаджиева**. Защо?

**Хаджиев**. Нека първо се изпълни, че тогава. Този сън е едно пророчество за голямата ми работа,

която иде... иде...

**Хаджиев а.** И която още държиш в тайна от нас?

**Хаджиев.** Разбира се. Защото, ако ти кажа и ако не стане, тогава веднага ще задрънкаш – да беше тъй, да беше инак, защо това, защо онова – дълга и широка. Има с месеци да ми опяваш. Затова, докато не се опече добре една работа, никому ни думица, особено на жена. Това е мой принцип.

**Хаджиев а.** Ух, твоите принципи!

**Хаджиев.** Какво да правя, аз с принципи живея. Не, ами цял съм изтъкан от принципи. В това отношение съм твърд и непоколебим като големите държавници.

**Хаджиев а.** И слава богу, че у нас няма такива държавници.

**Хаджиев.** Защо?

**Хаджиев а.** Представям си каква ще бъде нашата държава, когато се управлява от хора като тебе.

**Хаджиев.** Аз съжалявам само едно, че на времето не се улових в държавното кормило, за да мислиш днес по-другояче за моите способности. Но скоро ще му чуеш гласа и тогава пак ще говорим.

**Хаджиев а.** Това чувам всеки ден и досега, слава богу, нищо. Други отдавна са заловили по някоя работица, а ти?...

**Хаджиев.** *(като става от дивана, енергично).*



Трябва да знаеш, аз не съм като другите. Аз не търся работица и господари по разни банки и не зная къде си. Аз сам съм си господар, аз сам ще си създам работа.

**Хаджиева.** Добре де... добре де... ще видим.

**Хаджиев.** Най-после, разбери, омръзна ми всеки ден едно и също. Почакай, потърпи и като му дойде времето, ще узнаеш. Още малко остана. Но твоето женско нетърпение и любопитство край нямат... Ей на, затова господ ви изгони от рая, че и нас повлякохте подире си.

**Хаджиева.** Е, стига... стига!

**Хаджиев.** Само ми мътиш главата с разни глупости и ме караш да излизам от кожата си. Ето и сега се увлякох в излишни приказки, аз, който се пазя от каквото и да било увлечение. (Гледа часовника.) О-хо, закъснял съм, а мене хора ме чакат за важна работа.

**Хаджиева.** Твоите работи...

**Хаджиев.** Пак ли... пак ли... Къде е **Мария**?

**Хаджиева.** Почива си на хлад в салона.

**Хаджиев.** Добре... Къде ми е палтото?  
(*Оглежда се да го намери.*)

**Руса** (*влиза бързо*). Една госпожа... **Ангелиева** ...

**Хаджиев.** А?... а?... Г-жа **Ангелиева** ?...  
В салона...

**Хаджиева.** Там е разхвърляно и Мичето спи

на канапето.

**Хаджиев.** Тука тогава... чакай... де ми е палтото? Дявол да го вземе, тука беше...

**Хаджиева.** Ей го там на стола.

**Хаджиев** (*като го дръпва, на Руса*). Покани я тука. (*На Хаджиева*) Иди я посрещни, тя е голяма, важна особа.

**Хаджиева.** Коя е тя?

**Хаджиев.** После... после... (*Изчезва в салона, вдясно.*)

**Хаджиева.** (*отива към вратата и посрещва Ангелиева.*) Заповядайте, госпожо. Търсите мъж ми?

**Ангелиева.** А-а, вие сте госпожа Хаджиева? (*Подава ръка.*) Чувала съм много пъти от г-н Хаджиев....

**Хаджиева.** Заповядайте, госпожо, седнете.

**Ангелиева** *сяда до масата гърбом към салона.*

**Хаджиев** (*влиза от салона*). А-а, госпожо, вие?...

**Ангелиева** (*като му подава ръка*). Чудите се, нали?

**Хаджиев.** А... не, защо?

**Ангелиева.** По тази горещина и може би не навреме ви безпокоя.

**Хаджиев.** О, моля, моля, любезна госпожо... Но запознахте ли се с жена ми?

**Ангелиева.** О, да, тя тъй мило и любезно ме посрещна.

**Хаджиева.** О-о, госпожо.

**Ангелиева.** Вярвам, ще бъдем занапред добри приятелки.

**Хаджиев.** Разбира се... разбира се.

**Ангелиева.** Знаете ли, г-н Хаджиев., вашата госпожа е премила жена.

**Хаджиева.** О-о, госпожо...

**Хаджиев.** Изобщо казано, да.

**Ангелиева.** Ах, не... вие се шегувате.

**Хаджиева.** Той винаги тъй си приказва за мене пред хората.

**Ангелиева.** Но виждам по очите му, сърцето друго говори.

**Хаджиев.** Ах, сърцето, сърцето... Кой ли би надникнал в това сърце?

**Хаджиева.** Не вярвам да се реши някой отсега нататък.

**Ангелиева.** И какво ще видим?

**Хаджиев.** Вулкан... огън... лава!...

**Хаджиева.** Аз виждам само дим и пушек.

**Хаджиев.** Да, собствената жена на тез години...

**Ангелиева.** Ха-ха... и двамата сте забавни.

**Хаджиев.** Но да оставим тези деликатни въпроси.

**Ангелиева.** Аз мислех, че може би сте отишли вече там, при господата.

**Хаджиев.** Да, да, аз се готвех да вървя, когато вие

дойдохте. (*Прави знак на Х а д ж и е в а да си излезе.*)

**Ангелиева.** Аз, знаете ли, исках да се видя с вас, преди вие да сте се видели с тях.

**Хаджиев.** На ваше разположение, госпожо. (*Прави знак с ръка на Х а д ж и е в а да си излезе.*)

**Ангелиева.** Благодаря.

**Хаджиева.** Ще ме извините за малко, нали, госпожо?

**Ангелиева.** О, моля, госпожо.

**Хаджиев** (*сяда срещу нея*). И тъй, госпожо, на ваше разположение съм.

**Ангелиева.** Значи, вие окончателно сте решен да влезете в нашето съдружие.

**Хаджиев.** Преокончателно, госпожо, и както знаете, след малко всичко ще се свърши – минавам Рубикон!

**Ангелиева.** Ще съобщя това на девер си веднага. Той много се интересува.

**Хаджиев** (*с лек поклон*). Моля, поздравете г-н министъра от моя страна, макар че още не съм имал честта да му бъда представен.

**Ангелиева.** О, той ви знае вече, аз доста му говорих за вас.

**Хаджиев** (*лек поклон*). Благодаря за вниманието.

**Ангелиева.** О, моля... Това исках само да ви питам. (*Става. И Х а д ж и е в. става.*) Ах, да, една

малка молба.

**Хаджиев.** С най-голямо удоволствие, госпожо.

**Ангелиева.** Видите ли, г-н Хаджиев., мъж ми се помина без време.

**Хаджиев.** Да, тежка загуба за вас. И както чувам, той бил прекрасен човек.

**Ангелиева.** Ангел, ангел... не можете да си представите... във всяко отношение.

**Хаджиев.** Млад човек?

**Ангелиева.** Как да ви кажа, горе-долу като вас.

**Хаджиев.** Хм...

**Ангелиева.** Наистина, в годините ни имаше доста разлика.

**Хаджиев.** Какво са годините, когато сърцата...

**Ангелиева.** Именно... именно... Ах, втори като него надали ще се намери.

**Хаджиев.** А-а... защо? Вие сте още млада, при това запазена, хубава...

**Ангелиева.** Не това исках да кажа, а въобще втори като него в света.

**Хаджиев.** Ах, пардон, аз пък...

**Ангелиева.** Колко за мене, аз вече не мисля...

**Хаджиев.** Нима са се свършили добрите хора на света?

**Ангелиева.** Както и да е, това не е важно.

**Хаджиев.** Поне засега.

**Ангелиева.** Да, именно. И така, той след

смъртта си ми остави своя дял в тази мина. Право да си кажа, от тези работи много не разбирам. Аз, като жена вдовица...

**Хаджиев.** О, да, когато човек е вдовец, пардон, вдовица...

**Ангелиева.** При това, да се срещам с онези хора – съдружниците – и с други непознати лица, съгласете се, за една жена вдовица...

**Хаджиев.** О, разбирам, разбирам ви отлично, госпожо.

**Ангелиева.** Бихте ли се съгласили в тия срещи и разни преговори да ме представлявате?

**Хаджиев.** О-о, на драго сърце, госпожо, иска ли питане?

**Ангелиева.** Вие сте много добър, г-н Хаджиев., и знаех, че ще се съгласите. Аз ви благодаря. Ние често ще се срещаме и вие всичко ще ми съобщавате, нали?

**Хаджиев.** О-о, разбира се!

**Ангелиева.** Ще ви бъда признателна. А сега, довиждане. *(Подава му ръката си, той я целува, тя тръгва към вратата на коридора.)* Ах, да, една идея...

**Хаджиев.** Кажете...

**Ангелиева.** Не, по-после, по-после.

**Хаджиев.** Защо не сега?

**Ангелиева.** Впрочем това е пак една молба.

**Хаджиев.** Толкоз повече, толкоз повече, мила

госпожо. Както виждате, аз съм готов винаги да ви услужа.

**Ангелиева.** О-о, в това не се съмнявам вече. И така, чакайте от мене една малка, скромна молба.

**Хаджиев.** Защо не веднага?

**Ангелиева.** Малко по-после.

**Хаджиев.** Добре тогава. С нетърпение ще очаквам.

**Ангелиева.** Вие сте много мил човек... от пръв поглед ви познах.

**Хаджиев** (*лек поклон*). О-о, госпожо, ласкаете ме... правите ме да се червя.

**Ангелиева.** И наистина се зачервихте... като ученик. Боже мой!

**Хаджиева.** (*като влиза към коридора*). Ах, госпожо, вие си вече отивате? Аз искам да ви почерпя.

**Ангелиева.** О, моля, не се безпокойте... друг път ще дойда за по-дълго.

**Хаджиев.** Винаги сте добре дошли у нас, госпожо.

**Ангелиева.** Надявам се... А сега, довиждане. (*Ръкува се и излиза, подир нея Хаджиев.*)

**Хаджиев.** Коя ли ще е пък тази?... Такава една сладкодумна...

**Хаджиев** (*влиза и трие ръце*). Ах, очарователна... очарователна...

**Хаджиев.** Какво, какво?

**Хаджиев.** Нищо. Казвам – приказлива жена!